

Naročnina

— za leto 30 Din, polletno 15 Din,
— za inozemstvo letno 60 Din.

Posamezna šte. 1 Din

UREDNIŠTVO — UPRAVA:
pri g. Jos. Benko v M. Soboti
telefon številka 8.

Štev. rač. poštno hran. 12.549

Izhaja vsako nedeljo

MURSKA KRAJINA

Tednik za gospodarstvo, prosveto in politiko

Cena oglasov

Na oglasni strani; cela stran 600
Din, pol strani 300 Din. — Cena
malim oglasom do 30 besed 15 Din
vsaka beseda več 1 Din. — Med
tekstom vsaki oglas 15% dražji.
Pri večkratnem oglaševanju popust

UREDNIŠTVO in UPRAVA
v Murški Soboti.

Rokopisi se ne vračajo

IV. LETO

Murske Soboti, 29. septembra 1935.

ŠTEV. 39

Naročnikom!

Danes prilagamo listu ispolnjene poštne položnice vsem onim cenjenim naročnikom našega lista, ki niso še naročnine poravnali. Položnice se glase na naročnino tekočega leta, a pri nekaterih naročnikih tudi na zaostalo naročnino preteklih let.

Ob tej priliki prosimo vse cenjene naročnike naj blagovolijo upoštevati naslednje:

A) Upravi ni ležeče na tem, da si z izdajanjem lista pridobi gmotne dohodke, ampak ji je na tem, da nudi čitateljem našega lista koristno štivo, orientacijo v domačem in svetovnem gospodarstvu in v politiki in da priobčuje strokovne gospodarske in prosvetne članke, kar je predpogoj za splošno izobrazbo vsakega, zlasti pa podeželskemu prebivalstvu.

B) Uprava mora vse tekoče izdatke za tisk, urejevanje in oglašno takso takoj plačevati, kar povzroča lastniku, spričo nerednega plačevanja naročnine, občutno zgubo, ki nemore biti trajna, za to je dolžnost uprave, da jo poskusi kriti z naročnino.

C) Nekateri gmotno dobro stoječi naročniki so z plačilom naročnine, bodisi iz nevednosti ali tudi hote, zelo zaostali, kar ne bi smelo biti, zlasti ne, ko vedo, da list ne zasleduje nobenih gmotnih koristi ampak da se ga izdaja le v prosvetljenje vsega prekmurskega prebivalstva.

D) Plačilo naročnine je za vsakega naročnika obvezno in zakonito zajamčeno, ne le radi reda, marveč tudi v pogledu morale in doslednosti.

E) Redno izhajanje lista bo otežkočeno, ako se ne bo našlo kritje za izdatke, kar bi bilo vendar v kvar, zlasti podeželskemu ljudstvu, ki si vsled denarne krize nemore naročiti dnevnikov.

Uprava in lastnik lista gojita vso ljubezen do ljudstva, posebno do podeželskega, kateremu je list v glavnem namenjen, ter je kljub upravnim računskim težkočam list do sedaj redno izhajal. Toda vsaka naklonjenost in potrpežljivost ima svoje meje. Upamo, da bodo naročniki našega lista to uvideli in se znali po tem ravnati.

POLITIKA

Podban dr. Pirkmajer je bil upokojen. Za pomočnika bana dravske banovine je imenovan dr. Stanko Majcen, inšpektor notranjega ministristva.

V savski banovini se vrši sistematična akcija, da občinski odbori, izvoljeni l. 1933 podajo ostavke in s tem izsilijo volitve. Do tega je prišlo že v kakih 20 občinah.

Pravniki iz naše države so te dni zborovali v Beogradu. Za predsednika je bil zopet izvoljen ministrski predsednik dr. Stojadinović. Kongresu je prisostvoval tudi bolgarski pravosodni minister Karadžosov.

Predsednik vlade je odpotoval na daljše potovanje po Črni gori in v druge kraje.

V tem političnem razvoju (od l. 1931. dalje) sta se jasno orisali dve politični pojmovanji glede ureditve države: eno, ki je za ohranitev narodnega in državnega edinstva, in drugo, ki se zavzema za federalno ureditev države. Tako pravi komuniste, ki ga je podpisalo 19 poslancev Stošovičeve skupine.

Sedanja vlada je trdna in stalna. Če je v prejšnjih režimih kdo samo dvomil o trajnosti vlade, je bil kaznovan kot protidržavni element po zakonu o zaščiti države, ki še danes velja. Po tem zakonu so odgovorni tudi vsi oni, ki so razširjali in razširjajo vesti, da je vlada padla in se vrača prejšnji režim. To je med drugim izjavil minister dr. Krek na shodu v Konjicah.

Združena opozicija kakor tudi JRZ so imeli prejšnjo nedeljo številne shode in sicer v Virovitici, v Kladovcu, v Čačku, Subotici in drugod.

Notranji minister dr. Korošec je izdal okrožnico vsem uradnikom notranje uprave s katero jim je prepovedano vsako kazanje strankarske pripadnosti in strankarsko delovanje na kakršenkoli način.

Pogajanja med našo državo in madjarsko trgovinsko delegacijo za sklenitev nove trgovinske pogodbe se nadaljujejo v odborih ter se razvijajo zelo povoljno.

Kmetijski minister je odobril kredit 1 milijon dinarjev za pobijanje rastlinskih bolezni ter kredit 8 milijonov Din za napredek svilarstva v naši državi.

Meseca oktobra bo prispelo v Beograd veliko odposlanstvo češko-slovaškega naroda, ki bo v imenu

tega položilo venec na grob blagopokojnega kralja.

Bivši ministrski predsednik in zunanji minister dr. Voja Marinković je nenadoma preminul. Velikega državnika so spremili na njegovi zadnji poti najvišji predstavniki države in našega javnega življenja ter ogromna množica prebivalstva.

Do hudega prepira in celo do dejanskega spopada je prišlo v Jevtičevem poslanskem klubu. Dva poslanca sta bila pri tem ranjena.

Načrt zakona proti korupciji se pospešeno izdeluje in bo kmalu gotov nakar bo predložen ministrskemu svetu. Kakor se je izvedlo bo ta zakon silno strog, tako je pričakovati, da bo z njim izkoreninjena vsa korupcija. Med drugim določa tudi odgovornost ministra za primer korupcije.

Kljub temu, da je Italija zopet pripravljena, da nadaljuje pogajanja glede Abesinije, vojna nevarnost v Afriki še ni odstranjena.

Vsa prizadevanja odbora pektorice za mirno poravnavo spora med Italijo in Abesinijo so ostala brez uspeha. Sporna točka je v tem, da odklanja Anglija vsak italijanski protektorat nad Abesinijo.

Abesinske čete so se odmaknile za 25 km od eritrejske meje, da se izognejo vsem možnostim spopada, ki bi položaj samo poslabšali.

Radi napetega položaja na sredozemskem morju se Turčija in Grčija mrzlično pripravljata na obrambo svojih meja.

Sedaj imamo v vzhodni Afriki 200.000 vojakov in dosedanja stroški Italije znašajo 2 milijardi lir. Tega nismo storili za šalo in je prepozno, da bi se ustavili. Dokler Italija ne bo imela bogatih kolonij, ne bo mirovala. Tako je rekel Mussolini in jasno povedal kaj hoče.

Po Sredozemskem morju je silno živo. Pojačeno angleško brodovje se zbira na Malti in Angleži napovedujejo „manevre“ v grških vodah, pri katerih bo sodelovalo okrog 100 bojnih ladij. Italija se silno razburja in ima v pripravljenosti vso svojo bojno brodovje.

Abesinski cesar smatra, da je izbruh vojne šamo še vprašanje nekaj tednov ali celo nekaj dni.

Nemčija se živahno pripravlja na vojni pohod proti Litvi, katero hoče razdeliti s Poljsko. Tako vedo poročati francoski listi.

Sezonskim delavcem!

Z ozirom na zadnjo vest o dovoljenem dopustu za prevoz zasluženega žita na sezonskem delu, ki smo jo objavili v zadnji številki našega lista, opozarjamo še enkrat vse prizadete delavce,

da se tega v polni meri poslužijo. Delavci, ki so zaposleni v Slavoniji, Baranji, Bački in Banatu opozarjamo, da zasluženno žito ne prodajo, temveč ga pripeljejo domov, saj prevoznina v najdražjem slučaju ne bo znašala več, kot nekaj nad 8 Din za 100 kg. Popust velja v času od 10. septembra do 31. decembra t. l. Opozarjamo, da morajo na tovrstnem listu dodati potrdilo delodajalca, da so žito zaslužili na mesto denarja in koliko kilogramov so na ta način dobili. To potrdilo mora potrditi še občina, da so navedbe delodajalca pravilne. Vsaki delavec lahko na ta način odpošlje največ 1000 kg žita. Priloženo potrdilo tovrstnemu listu mora biti sestavljeno na sledeči način:

POTVRDA.

Ovim potvrđujem, da je N. N. poljoprivredni sezonski radnik kod mene radio od 1935. do 1935 god. i umesto nadnice primio kg (pšenice, kukuruze).

Podpis delodajalca.

Overava se, da prednji navodi poslodavca u svemu odgovaraju stvarnosti.

Občina — podpis.

V spomin † Vrabl Franju.

Daleč na jugu, v valoviti Šumadiji, spi svoj večni san moj dragi so-služabnik in zvesti prijatelj Franjo. Vem, da ga v tem trenutku, ko to pišem, polegajo k večnemu počitku. Vnet za težko orožniško službo, si začel v letu 1923 službovati na orožniški postaji na Tišini. S svojo odkritosrčnostjo, zvestobo, požrtvovalnostjo nisi osvojil le svoje predpostavljene in kolege, marveč tudi vse prebivalstvo, ki Te je vzljubilo in cenilo, kot vzornega služabnika. Radi tega je tudi gojilo do Tebe vseplošno spoštovanje in zaupanje.

Slovenske Gorice so tvoj rojstni kraj. Tja si pogosto zahajal k mami, očetu, bratom in sestri. Tam si tudi črpal vso ljubezen, s katero si napajal one, ki so Ti bili najbližji.

Na Tišini si si zbral družico, ki si ji ostal zvest. Do nje je bila težka pot. V ognju so se kovala Tvoja čuvstva. In bila so Tebi in vsem drugim sveta.

Danes, ko počivaš daleč od doma, a vendar v naši zemlji, žaluje za Teboj Tvoja družina, sorodstvo in nekdanji Tvoji tovariši in znanci. Ostal nam boš v trajnem spominu. Dragi Franjo, počivaj v miru!

DOMAČE VESTI

MIMO NAS

Zadnjič smo jo dobili zopet pošteno po glavi, ker smo bili preveč radovedni kako izgleda umetnost „sedanjih in bivših ljubljanskih igralcev“. Tako so vsaj vabili plakati na „Veseli večer“. Od treh obljubljenih umetniških komadov sta prišla samo dva, oziroma trije, če prištevamo k njim še gospoda, ki nas je postavil v svet že divno pozabljenih sentimentalnih valčkov in sličnih pritliklin. Kupletov Sobočani še ne poznajo. Vsaj takšnih ne, iz časov ko je še živel Ferenc Joška. Ta večer smo jih lahko slišali. Ne vem, ali jih je bilo dvajset ali trideset. Skratka tako proti koncu smo že vsi molili: Naj gre še ta kelih mimo nas... Če že plačamo vstopnino zakaj bi zbežali, zdrveli na cesto in se v obupu zaletavali v zid dvorane, ki se ni razrušil pod ploho uničujočih dovtipov, katerih ni hotelo biti ne konca ne kraja. A tudi naša debela koža nas je pomagala preko vseh ovir in težav. Mogoče pa je bila kriva tudi sobota, da smo v lepih mislih na nedeljo pustili stole v miru in se nam ni ljubilo, da bi enoglasno zaživžgali tisto: „Kaj se ti fantič v nevarnost podajaš...“ Pa saj ne moreš živžgati če zehaš in dremleš. Še šopek cvetja je na oder priromal. To je bilo silno genljivo in res zaslužno. Baje bodo v bodoče naše domače igralke dobile ob nastopih, kar kupne pogodbe vrtnarij, da ne bo zamere in da bo pravica, ki mora korakati preko odra odprtih oči. Pogrešali pa smo lovorjev venec, ki bi se ga moralo izročiti posebno po tisti točki: Jaz Zaletel, ti Zaletel, jaz Žane, ti Žane, jaz iz Kurje vasi... Ob novitetah, (vsaj za Soboto...), so taka darila vendar silno primerna. No, na to se je pozabilo.

Splošna kritika „Veselega večera“ pa je silno ugodna. Bivši in sedanji člani Narodnega gledališča v Ljubljani (kar je reklama tudi za bodoča gostovanja) so dosegli zaslužen sloves. Mi vsi pa smo lahko ponosni in hvaležni, da v naše ljubko Prekmurje, uvažajo tako visoko umetnost iz druge strani Mure, ki nas res tako omamlja, kot bi nas s kolom udaril po glavi. In ko smo zadnjič, med drugimi slišali z odra našo genljivo domačo: „Oh zdaj gremo, nazaj ne pridemo“ se je marsikdo zjokal in vstrepetal v bojazni, kajti če obljube ne držijo!

Murska Sobota:

Vsem svojim sorodnikom, prijateljem in znancem, ter vsem svojim odjemalcem Izraeltske verske izpovedi: Srečno in veselo Novo leto!

IZIDOR HAHN, trgovec
Murska Sobota.

— Zahvala. Sreski odbor Rdečega križa v Murski Soboti se najiskreneje zahvaljuje gospodu Dittrichu za dvorano, katero je brezplačno odstopil Rdečemu križu za predvajanje filma „Dve sestre.“

— Za nabavo rešilnega avta Rdečega križa so darovali: Kolo Jug. sester v Murski Soboti 200 Din, g. šol. upravitelj v Mačkovcih Černy

Viktor 100 Din, gospodična upraviteljica v Fikšincih Ivanuša Angela 30 Din. Za plemeniti dar se odbor najiskreneje zahvaljuje.

— 10.000 Din je v današnjih razmerah kaj lepa vsota. Zato mora vsakdo odobravati akcijo Sokola Murska Sobota, ki je zbral toliko krasnih daril v omenjeni vrednosti za svojo tombolo in s tem nudil najširšim slojem prebivalstva, da si priigrajo res lepe in praktične dobitke. 2000 Din je prva tombola, tisoč druga, sledijo še: radio aparat, ki ga je darovala renomirana tvrdka Nemec, moško kolo najboljšee kvalitete, klaftra drv, 15. kg sladkorja i. t. d. i. t. d. V lastnem interesu vsakega posameznika je, da ne pozabi na 6. oktober, ko bo v Murski Soboti pred Sokolskim domom, velika tombola. Da se prav vsakemu omogoči igrati in mu nuditi priložnost, da poskuša svojo srečo, se je cena igralških kart znižala na 2 Din. Povsod jih dobite. Pri odbornikih društva, pri četah in v trafikah in trgovinah v M. Soboti. Čas beži. Hitite z nakupom kart, ker je njih število omejeno.

— Osebna vest. Za sreskega načelnika v Dolnji Lendavi je imenovan dosedanji podnačelnik g. dr. Bratina Franc. Dosedanji sreski načelnik v Dolnji Lendavi dr. Kartin Herbert je premeščen v istem svojstvu v Črnomelj.

— Nevarna šala. Ali je bila hudobija, ali lahkomišelnost, o tem ne bomo razpravljali, le vsega obsojanja vredno je dejanje treh fantičev tam iz Vrtnih ulic, ki so s svojim početjem zakrivil skoraj katastrofo. Pripravili so si dolgo žico, klešče so ovili s klobučevino in se lotili dela. Žico so pritrdili na električni vod in jo napeljali na železno vrtno ograjo. Ko so to opravili, so poklicali v bližini se igrajočega devetletnega fantka, s pozivom, naj prime za ograjo. Nič hudega sluteč je fant ubogal a v hipu, ko se je dotaknil železa, je začel silovito kričati in kljub vsem naporom ni mogel proč od ograje. Na vik in krik ubogega fantka je pritekla njegova stara mati. Ko je hotela fantka odtrgati od ograje je bila tudi ona deležna tresljajev močnega električnega

ga toka. Ko so storilci vidli, da postaja stvar nevarna, je eden izmed njih priskočil in z lesenim kolom pretrgal pripelo žico na plotu. Pri tej nevarni šali so seveda pogorele vse bližnje varovalke. Vso zadevo preiskuje orožništvo. Storičcem naj se odmeri zaslužena kazen, saj se je treba le slučaju zahvaliti, da pobalinstvo ni zahtevalo človeških žrtv.

RADIO ZA VAS ORION 222

Naplačilo Din 250 —
12 obrokov po Din 200 —
Brezobvezno predvajanje pri NEMEC J

— Bolničarski tečaj. Sreski odbor Rdečega križa v Murski Soboti bo priredil 3 mesečni bolničarski tečaj v Murski Soboti, ki se bo pričel 14. oktobra t. l. Obiskovalci se bodo morali obvezati, da bodo tečaj redno obiskovali in bodo morali polagati izpit; nato dobijo diplomu, ki daje pravico za poklic dobrovoljne sestre in dobrovoljnega bolničarja. Moškim nudi v slučaju vojne prednost za vršenje bolničarske službe. Tečaj je brezplačen. Interesenti za tečaj naj se prijavijo do 5. oktobra 1935 pri tajniku Rdečega križa gospodu Čížeku, na prosvetnem oddelku sreskega načelstva.

— VSE ŠOLSKÉ KNJIGE in vse šolske potrebščine za osnovne šole in gimnazijo dobite v trgovini HAHN IZIDOR v Murski Soboti.

— Cercle francals obvešča svoje članstvo kakor tudi vse druge, ki se zanimajo za franc. jezik, da se tudi letos vrši tečaj v francoskem jeziku in to v dveh skupinah: začetniški in

nadaljevalni z konverzacijo. Prijave sprejema do 30. t. m. tajnik krožka g. Adamič, bančni uradnik v Prekmurski banki.

Gornja Lendava:

— Tombola, ki jo je priredila v nedeljo 22. sept. Gasilska četa Dol. Slaveča, je bila od strani prebivalstva zelo številno obiskana. Razumljivo, da se ljudje v teh slabih časih zanašajo edino še na naklonjenost sreče, ki jim naj ublaži boj za življenjski obstoj, zato ob takih prilikah radi segajo po tombolskih tablicah. Kakor je življenje kruto, tako je tudi sreča nagajiva in se po navadi „posmehne“ tistemu, ki je ni neobhodno potreben. Glavne dobitke so zadeli sledeči: Lepo moško kolo je dobil Hüll Jula, trg. v Gor. Lendavi, 1/2 klaftra trdih drv Kolmanko Jožef, predsednik občine Pertoča, 85 kg pšenice pa Slamar Josip, poses. iz Kruplivnika.

— Šahovski turnir je pričel v soboto 21. sept., udeležuje se ga 15 igralcev. Med udeleženci so tudi 4 šahistinj, kar je na sličnih turnirjih le redek slučaj. Turnirska tabela izkazuje sledeča imena: Dr. Branko Lukman, Mr. Ph. Emilija Jezovšek, Anka Jezovšek, Tomori I., Škraban Janko, Beloglavec Vilibald, Tomori II., Pagon Franja, Bežan Viljem, Mazoj Jožef, Župan Ana, Vaupotič Ivan, Hrvatski Franc, Kulovec Franc in Kuštrin Stane. Posebno napeta bo borba za prvih 5 mest. Dosegljivih je 28 točk. Dosežene točke posameznih igralcev objavimo ob koncu turnirja.

— Tišina. Suhoparno in kratko povejo brzojavke, ki so prispele iz Požarevca: Orožniški narednik Vrabl Franjo, težko ranjen. Druga: 21. 9. 1935. Vrabl je umrl. Kaj je bil povod, da je bil Vrabl težko ranjen, ni še znano. Tragična smrt vestnega orožnika, ki je osnovno orožniško izobrazbo dobil na orožniški postaji v Tišini, je povzročila pri vsem prebivalstvu tukajšnje občine, odkrito sožalje tembolj, ker je bil splošno čislán in znan kot vesten in pravičen orožnik. Za njim žaluje vdova in 4 letni sinček.

— Šalovci. Sokolsko društvo je vprizorilo dne 22. t. m. igro „Narodni poslanec“, katera je prav lepo uspela.

Ferjan M. Razpotje

17

Ljudje so že takšni, da hočejo siloma razbrati z obraza trpljenje. In če ga je premalo te obsojajo in še s prstom kažejo za tabo. Tega se je Urh zavedal, za to je krenil po daljši poti. Kar v mrtvašnico je hotel. Pa je bila zaklenjena. Ko pa je pogledal skozi okno, je nehote vstrepetal. Na odru je ležalo truplo pokrito z rjuho. Pri vzglavju je plašno trepetala sveča...

Ali je to Treza? Mogoče pa je kdo drugi in ona še vedno leži tam gori v sobi, pri oknu, v katerega se zaganjajo zasnežene veje...

Urh pritiska obraz k šipi, sapa mu megli pogled, da mu ostane v očeh le trepet plašne luči.

In če je le ona? ... Nehote seže po klobuku, ga stisne k prsim in sili v šipo. Tako strmi nepremično v mračni prostor kjer je v belo rjuho

zavito telo, kakor presunljiv krik, ki išče sproščenja...

Škripajoči koraki so ga predramili in počasi se je obrnil. Po stezi je prihajal strežnik. Urh ga je poznal že iz mladih let in nekajkrat sta skupaj zvrnila kakšen kozarček.

„Urh, si prinesel obleko?“

Strežnik je stegnil roke in segel po zavitku, ki ga je Urh tiščal pod pazduho.

„Medtem ko jo oblečemo pa pojdi po rakev. En meter sedemdeset naj bo dolga. Krajša ne sme biti! Pa na sveče ne pozabi. Na vsaki strani po tri, pri križu pa dve. K župniku tudi stopi, da se zмениš za pogreb in za mašo. Precej ti bo ta zadeva stala! Pa je že tako: ko se rodiš — denar, ko se poročiš — denar, ko umreš pa zopet denar in denar... Le za pot v nebesa ali pekel ni treba ničesar plačati!“

V strežnikovem glasu je bila dobra volja in smeh, tako da je še Urh za trenutek pozabil, na truplo, ki leži za njegovim hrbtom zavito v belo rjuvo...

„Vse bom uredil! Tvojo skrb pa bom tudi poplačal. Saj poznaš Urh, da ne stiska pesti, če mora plačati uslužnost.“

„Vem Urh! ... Sedaj pa le pojdi, da vse urediš. Ko boš popoldne prišel, se boš kar čudil kako smo tvoji Trezi vse lepo uredili. Pa na venec ne pozabi. Saj veš, navada je navada in ljudje bi imeli spet dolge jezike.“

Urh je kimal z glavo in pritrdjeval. Do vrat ga je spremljal strežnik, po tem pa se je pognal po cesti ves plašen, da ne bi kaj pozabil kar mu je bilo naročeno.

Rakev, sveče, župnik, venec... V svojih korakih je čul odmeve zadnjih naročil za Trezo. Nerodne so take kupčije! Niti barantati ne smeš pre-

več, radi samega sebe, radi Treze in radi ljudi... En meter sedemdeset... Mero za rakev ne sme pozabiti... En meter sedemdeset... Rakev, župnik, sveče, venec... Urh hiti po cesti in vidi ljudi, kako se začudeno in pomilovalno ozirajo za njim v trdem prepričanju, da ga je ženina smrt hudu zadela... Ubogi Urh!

Ko je v cerkvi začelo zvoniti za Trezo, je Urh že opravil svoja naročila. Opoldne ni šel domov. V gostilni se je stisnil v kot in naročil svojo običajno mero. Žemljo je prigriznil bolj iz navade kot iz potrebe in ko je izpil svojo tretjo merico in strosil pepel iz svoje pipice, se je vrnil v bolnišnico. Pri vratih mrtvašnice je srečal Agato. Prihajala je od mrtve Treze in se stiskala v črno volneno ruto. Njene vodene oči so se uprle v Urha in iskale v njegovem obrazu bolestne poteze. (Dalje.)

Vse vloge so bile jako posrečeno razdeljene. Res dober je bil brat Kučan. Gledalci so prišli v obilni meri na svoj račun. Med odmorom je sviral tamburaški odsek pod vodstvom brata Vrtiča. Na splošno željo se igra ponovi dne 29. t. m. in sicer z začetkom ob pol 2 uri popoldne. Po igri bo pri bratu Žišku velika trgatvena veselica. Svira prvovrstna ciganska godba. Vstopnina je znižana na 2 in 3 D.n. Posebej se društvo zahvaljuje sestri Singer Anici, tukajšnji poštarici, članici bratske sokolske čete Veliki Dolenci, da se je tako potrudila in prevzela glavno žensko vlogo.

— **Pred prodajo kontroliramo** s preciznimi instrumenti porabo vseh, pri nas kupljenih baterijskih aparatih, v prvi prekmurski strokovni radiodelavnici N e m e c J.

— **Dolnja Lendava.** Dne 21. t. m. je priredilo pevsko društvo „Lipa“ iz Slovenske Bistrice koncert v hotelu „Krona“ pod vodstvom g. Janka Podobnika. Petje je bilo ubrano, vodstvo odlično, navdušenje veliko. Kaj takega bi še hoteli slišati. Isti zbor je pel drugi dan pri slovenski maši.

— **Odranci.** Dne 16. t. m. je priredil gostil. Borovič Štefan plesno veselico. Tam so se zbrali domači fantje in dekleta ter plesali. Proti večeru so prišli na zabavo tudi fantje iz Trnja, ki so bili že precej vinjeni. Prišlo je do pretepa in prelivanja krvi. Gostilničar je vse pognal na cesto, kjer se je bitka nadaljevala s koli in noži.

— **Nedelica.** Dne 16. t. m. je nekaj fantov iz Turnišča, na svojem seniku v Nedelici, po noči s koli napadlo spečega Torner Štefana. Kljub hudim udarcem se je Torneru posrečilo, da se je napadalcev ubranil ter jih pometal iz senika.

Odlikovanje

Na predlog trgovskega ministra, je bil odlikovan z redom Jugoslovenske krone IV. stopnje naš poslanec, g. Benko Josip. K zasluženemu priznanju iz najvišjega mesta, naše iskrene čestitke!

Hornyphon...

Prepovedan izvoz krme

Ministrski svet je na podlagi sklepa ministrskega gospodarskega odbora odredil, da se v interesu prehrane živine začasno prepove vsak izvoz krme, in sicer sena, detelje in lucerne, semena graščice, slame, otrobov in sušenih repnih rezancev. S tem pa se bo tudi preprečila spekulacija z dražitvijo te krme.

Mura — Lendava 2:1 (2:1)

Že v zgodnjih popoldanskih urah so bile soboške ulice žive, na vsakem koraku smo srečali lendavske igralce in navijače. Domačini in gosti so se živo menili o prvenstveni tekmi. Vsi so bili nervozni, saj so se zavedali važnosti prekmurskega derbyja, borbe za prekmursko hegemonijo v nogometu.

Pred številno, nenavadno živo publiko so prešli domačini v napad, Lendava se odločno brani in ustvari od časa do časa pred Murinim golom z lepimi kombinacijami nevarne situ-

acije. Pri lepem napadu Mure zgrešilo Lendavčani v kazenskem prostoru roko, enajstko pošlje Berger neubranljivo v mrežo. Lendava ne popusti in Gajškov nepričakovano, toda slab strel pade Kosu iz rok v mrežo. Nesrečen gol zmeša nekoliko domačine, toda kmalu se znajdejo in Kardoš pošlje s krila žogo z razantnim strelom v gol.

V prvi polovici drugega polčasa ima Mura več od igre, vendar slabo razpoloženi notranji trio ne more izrabiti odličnih šans. Konec polčasa pripade docela Lendavčanom, napad neprestano ogroža Murina vrata, izenačenje visi v zraku, toda ožja obramba domačinov je na mestu in tudi napad Lendave zastrelja dve sigurni šansi.

Sodil je g. Kapič objektivno.

Domačini so tvorili homogeno moštvo in prav temu je pripisati njihovi zmagi. V obrambi se je prav dobro izkazal Debelak I., v krilski vrsti Debelak III., v napadu pa Malačič in Kardoš.

Gosti so nas prav ugodno presenetili, v svojem moštvu imajo nekaj odličnih moči, da omenimo le Tišmo, Dora in Worthmana, poleg katerih pa so nekatera mesta nesorazmerno slabo zasedena.

Po nedeljskih tekmah je prvenstvena tabela sledeča: 1. Mura 3, 2. Ptuj 2, 3. Gradjanski, 4. Drava I in 5. Lendava 0.

Nedeljska prvenstvena tekma.

V nedeljo igra v M. Soboti SK Ptuj, ki je pred nedavnim prožil Muri odličen odpor in je pretrpel le minimalen poraz. Muraši bodo pač morali napeti vse sile, če hočejo dostojno zastopati naš nogomet. Nc.

Hornyphon...

Iz delovanja Združbe trgovcev v Murški Soboti.

Resolucije in zahteve slovenskega trgovstva

na XV. redni letni skupščini zveze trgovskih Združenj Dravske banovine, dne 15. septembra 1935 v Ljutomeru.

Za socialno zavarovanje trgovstva: Z obrtnim zakonom, ki je stopil v veljavo 9. marca 1932, je bilo s členom 384 uvedeno tudi socialno zavarovanje trgovstva, če to sklenejo njihove organizacije. Gg. ministroma trgovine in industrije ter socialne politike je bilo naloženo izdaje tozadevne uredbe tekom dveh let.

Ker smatramo naše socialno zavarovanje za eno naših najnujnejših zahtev, prosimo imenovanja gospoda ministra, da izdasta potrebno okvirno uredbo. S to okvirno uredbo naj se določijo potrebne smernice tako, da bodo Združenja mogla po banovinah osnovati potrebne socialne institucije po potrebah in razmerah, prilikah in stanju v posameznih gospodarskih področjih samostojno in decentralizirano, da bodo lahko po svojem razvoju takoj ali kasneje izvedle to socialno zavarovanje. Vsako centralno

ureditev odločno odklanjamo. Zveza trgovskih združenj dravske banovine je po Zbornici za TOI v Ljubljani že leta 1933 predložila ministru za trgovino in industrijo osnutek take okvirne uredbe, ki naj jo vzame v pretres in reši.

Davčni odbori se morajo reformirati. V zakonu o proračunskih dvajstih letih za leto 1935/36 je bil s § 32. izpremenjen čl. 113. zakona o neposrednih davkih v škodo davkoplačevalcev. Davčni odbori so bili sestavljeni do sedaj iz predsednika in štirih članov. Od teh sta bila predsednik in eden član predstavnik davčne uprave, trije člani pa so bili predstavniki davkoplačevalcev. Z letošnjo izpremembo pa postavlja davčna oblast dva člana, dva pa izvolijo pristojne Zbornice iz vrst davčnih zavezancev. Tako ima sedaj davčna oblast večino v davčnih odborih.

Na teritorijih posameznih davčnih uprav so do sedaj poslovali davčni odbori za vsako občino posebej, po novem zakonu se pa bo za vse občine obširnega področja davčnih uprav upostavljal eden sam davčni odbor. S temi novimi zakonskimi odredbami so bile v škodo davkoplačevalcev znatno okrnjene njih dosežanje pravice.

Zato zahtevamo, da se zopet uveljavi stari čl. 113 davčnega zakona, da se imenujejo iz vrst davkoplačevalcev po trije člani v davčne odbore za vsako občino posebej in da se ta stari člen tako spremeni, da ne bo volil te tri člane in namestnike odbor dotične občine izmed davčnih zavezancev, nego pristojno Združenje trgovcev in obrtnikov.

Hornyphon...

Dokler pa ostanejo v veljavi sedanji zakonski predpisi, pa prosimo finančnega ministra, da spremeni čl. 23. pravilnika o izmenjavi in dopolnitvi zakona o neposrednih davkih, ki ga je izdal 30. julija 1935 in ki je bil v „Službenih novinah“ objavljen 10. septembra t. l. V tem pravilniku se predpisuje, da je treba člane davčnih odborov, ki jih postavlja davčna oblast II. stopnje, vzeti prvenstveno iz vrst starejših upokojenih ali aktivnih državnih uradnikov. Potemtakem bi bila v davčnem odboru dva zastopnika davkoplačevalcev, dva zastopnika davčne uprave in kot predsednik šef davčne uprave. Po poročilih je finančni minister obljubil, da bodo davčne uprave II. stopnje imenoval v davčne odbore kot svoje zastopnike po enega člana iz vrst davčnih zavezancev in po enega iz vrst davčnih uradnikov.

Letos je po poročilih, ki jih imamo, finančni minister tudi izpolnil svojo obljubo. Omenjeni pravilnik pa izrecno nalaga, da imenuje davčna oblast oba člana prvenstveno iz vrst uradnikov in šele če teh ni, iz vrst davčnih zavezancev. Davčna praksa zadnjih let nam kaže, da se obljube mnogokrat pozabijo in da se rigorozno izvajajo zakoni in pravilniki in prosimo zato g. ministra financ, da v skladu s svojo obljubo in letošnjo

prakso izpremeni omenjeni člen pravilnika tako, da morajo davčne oblasti II. stopnje imenovati enega člana iz vrst davčnih zavezancev in enega iz vrst uradništva.

Osnutek novega zakona o javnih hranilnicah. Zvezni občni zbor v polni meri osvaja zadevno predstavko Zbornice za TOI v Ljubljani, kakor tudi zaključke zadnje konference trgovskih in industrijskih zbornic v Ljubljani dne 4. in 5. septembra t. l. in posebno poudarja, da je treba veliki razvoj in napredek naših hranilnic v Dravski banovini, ki so bile in so tako koristne in važne činitelji v našem denarnem gospodarstvu, razumeti, upoštevati in podpirati ter zahtevamo, da nikakor ne bo s kakim novim splošnim zakonom „radi enotnosti“ ubito to veliko delo, odnosno razvoj okrnjen in oviran.

Proti prodajalnam industrijskih podjetij. V vedno večjem številu so se pričele snovati prodajalne industrijskih podjetij. Te prodajalne davčno neobremenjene, škodujejo trgovini, ker prodajajo po konkurenčnih cenah.

Zahteva trgovstva je:

da se čimprej zabrani otvarjanje industrijskih prodajal in podružnic na veliko in na malo, a že obstoječe morajo likvidirati najmanj v dveh letih, da se obdavčijo po davčnih odborih kraja, v katerem poslujejo, prav tako kot legalna trgovina.

Istotako je potrebno, da se industrijska in trgovska podjetja na delniški podlagi obdavčijo po oceni davčnih odborov, a ne po bilancah.

Hornyphon...

Kmečka zaščita. Priključujemo se glede ureditve kmečkih dolgov v polnem obsegu predlogom in resolucijam, ki so bile sprejete v Ljubljani na konferenci trgovskih in industrijskih zbornic glede ureditve te zaščite, dne 4. in 5. septembra t. l.

Proti privilegijem zadrug in konzumov. Trgovstvo zahteva: da se nabavljalne in konzumne zadruge obremenjuje z istimi davščinami, kakor jih plačuje legalna trgovina, zahteva nadalje, da morajo imeti zadruge strokovno izobraženega poslovodjo. Ni pa nasprotja proti proizvajalnemu združenstvu.

(Dodatne predloge objavimo v prihodnji številki.)

SOKOL

Prednjaški zbor je sklenil na svoji seji, da prične z redno telovadbo s pondeljkom 1. oktobra pri vseh oddelkih. Vse člane in članice, ki so obvezni posecati telovadbo, poziva, da se zavedajo svoje sok. dolžnosti!

Telovadne ure so za:

člane	pond., četrtek	od 8—10 h	zvečer
članice	torek, petek	od 8—10 h	„
obrotni nar.	sreda	od 8—9 h	„
moški nar.	četrtek, sobota	od 2—3 h	popold.
ženski	„	od 5—6 h	„
star. m. deca	„	od 1/2—1/3	„
„	ž. deca	pond. čet.	od 2—3 h
mlajša m. deca	tor. petek	od 9—10 h	zjutraj
mlajša ž. deca	tor. petek	od 10—11 h	„

Zdravo! Načelnikstvo.

HORNYPHON

Znižane plače

ZNIŽUJEMO CENE!

Halo-halo radio poslušalci pozor!

Cene našim predmetom, posebno radio-aparatom smo globoko znižali! **Poleg tega: znižani mesečni obroki.**

ODPLAČEVANJE JE VSAKEMU OMOGOČENO.

Nadalje zamenjamo vsak stari aparat tudi če je pokvarjen.

Novi aparat z garantirano dobrim sprejemom dobite že **za Din 1955-**

Najmanjši mesečni obrok Din 120-

BATERIJSKI APARATI: 3, 4, 5 in 6 cevni, vsi z 2 voltnim akumulatorjem in permanent-dinamičnim zvočnikom.

Važno! ZELO-MAJHNA **Važno!** PORABA TOKA

POZOR! NOVOST!

POLNIMO AKUMULATORJE — ZAMENJAVAMO IN POPRAVLJAMO — HITRO — DOBRO IN POCENI!

V Vašem interesu je, če si hočete kupiti nov ali pa tudi rabljen aparat, da zahtevate našo ponudbo. Mi Vam predvajamo aparat **brezplačno in brezobvezno.** Torej brez vsakega rizika!

Trgovina radio-aparatom in tehničnih predmetov

Štivan Ernest, M. Sobota.

KMETIJSTVO

Prehod od zelenega na suho krmiljenje.

Tudi krompir je jako dober in le manjše množine močne krme (1 kg otrobov ali zdroba). Varujte se v pričetku dajati med rezanico fižolovko, ajdovko in koruzno slamo, ker ta krma je vedno več ali manj plesniva, polna škodljivih glivic in poleg tega težko prebavljiva. To slamo naj se krmi le takrat, če dobre krme primanjkuje. Drugače naj se rajše porabi za nastilj.

Taka lahko prebavljiva otava ali rezanica, zmešana s korenstvom in obložena z nekoliko močne krme, se poklada živini, in sicer ne preveč, da bi bil vamp napet, tako kakor če pride živina s paše. Od takrat naprej naj se začne živini soliti in pokladati klajno apno, katero se priporoča tudi ob paši pokladati, in sicer zaradi tega, da živina ne dobi driske in da ji ne manjka fosforovega kislega apna za tvorbo kosti, kar je pri mladi živini najbolj važno. Na eno kravo, ki molze na paši 10 l mleka, se mora dati dnevno pri teži 500 kg: 8 kg sena ali otave, 4 kg slame, 10 kg pese, repe, ali krompirja, 1—1½ kg močnih krmil (zdroba, otrobov, oljnatih tropin itd.), 20 gr soli in 20 gr klajnega apna. Po 14 dneh, ko se je želodec skrčil in so se želodčni in črevesni sokovi, ki posredujejo prebavo, v svoji

moči zgostili, da zamorejo pretvarjati vse težje prebavljive snovi, posebno tudi vlaknino, se prične živino krmili tudi s težje prebavljivimi krmili in začne dajati večje množine močnih krmil.

Le taki gospodarji, ki se bodo po tem ravnali, bodo ohranili svojo živino pri mesu in mleku, ter zdravo, gladke dlake in tanke kože.

(Konec)

Kako se naj ravna s plemenskim bikom?

Dober oskrbovalec plemenskega bika bo tega s pravilnim ravnanjem tako vzgojil, da bo krotek in ubogljiv. Z nepravilnim ravnanjem pa se bika pokvari in ga napravi upornega in hudega. Če so posebno starejši biki tolikokrat tako hudi in nevarni, je krivda pri oskrbovalcih, ki ne znajo z bikom pravilno ravnati. Za bika se navadno malo brigajo, tako da ta ljudi in prijaznega človeškega glasu skoro da ne pozna; je vedno privezan v hlevu, na prosto pride le, kadar se ga pripušča; z njim se ravna surovo, se ga po nepotrebnem pretepa in na njega kriči.

Svoječasno se je dajalo dobrim oskrbovalcem bikov nagrada v denarju ali primernih darilih, če so po triletnem oskrbovanju ostali plemenski

biki še veno mirni, krotki, ubogljivi in sposobni za plemenjenje. Podobne nagrade bi bilo dobro tudi pri nas vpeljati, da bi se bikorejce vzpodbujalo k pravilnemu ravnanju z biki, s čemur bi se pri marsikateremu podaljšala plemenska sposobnost.

Sicer spadajo naši simentalci k bolj krotki živini, vendar priporočamo, da se jim da, vsaj predno se jih začne uporabljati za pleme obročke v nos, da se preprečijo nesreče. Posebno pri bikih, ki pridejo pod druge razmere, v drug hlev, med tujo živino ali ljudi. Takšen pa je potem lahko nevaren za celo okolico.

Ta nosni obroček pa je težko prijeti, ker se prijemu spretno izogiba. Za to se naj pritrdi na obroček usnat remen, ki naj bo napeljan od nosnega obročka preko nosa navzgor na čelo in se ga priveže na rogove. Za ta remen se lahko vedno prime, če treba bika krotiti.

Bika se mora zadosti voditi na prostom. Biki, ki pridejo zadosti na zrak, ostanejo zdravi, živahni in dalje časa za plemenjenje sposobni. Če se ga dnevno sprevaja, postane gibčen, prožen, pa tudi bolj ploden.

Za plemenske bika bi morali imeti posebna dobro ograjena tekališča, kjer se lahko bik zrači ali solnči in po mili volji spreha. Na tekališče se ga naj spušča tudi po zimi. Rado se pa zgodi, da se začne bik, ki je sam na prostem, zavedati svoje

moči in ni več tako ubogljiv, če se ga vodi.

Kjer pa ni tekališča ali pašnikov, pa se naj bika vsak dan spreha.

V Švici bika celo jahajo. Pravi, da se jih na to prav lahko privadi, pač pa mora biti jahač uren in spreten; bik je pač muhast, ga kaj razdraži, pa se vrže na tla. Za jahalne bika imajo posebna sedla. Bik pa mora imeti nosni obroček, za katerega se ga vodi potom dvodelne vajeti. Jahanje pa na hrbet bika prav dobro vpliva. Hrbet se ne upogne, kot bi se kdo mislil, narobe, bik dobi napet mišičast hrbet. Da ne sme na mladega bika težek jahač, je pač razumljivo.

Ta navada se je že precej udomačila zadnji čas tudi v Nemčiji, kjer prihajajo z biki na licenciranje in razstave in že prirejajo celo tekme.

Jahanje bikov se uveljavlja največ tam, kjer ni druge možnosti zadostnega gibanja na zraku in to bi bilo ravno pri nas. (Dalje.)

Zvezna razstava rodovniške živine v Ptuj.

Zveza selekcijskih društev za pingavsko govedo v Ormožu priredi 28. septembra t. l. v okviru sreske kmetijske obrtne razstave v Ptuj svojo zvezno razstavo rodovniške živine. Kdor more, si naj ogleda!

Dajo se v najem dve zračni opremljeni sobi z hrano, pranjem in električno lučjo za 500 in 450 Din mesečno. Naslov: Mojsterska ul. 12.

Vse se zniža!

Tudi jaz sem znižala cene! Pri tem znižanju je vsaki dami omogočeno, da si kupi v vsaki seziji **nov klobuk**, ne da bi to občutila ob sedanjih malih dohodkih.

Damski klobuk	Flausch	Din	30—40
Damski	Hahr		40—50
Damski	Filz vzorčast		50—60
Damski	Filz v vseh barvah		70—90
Damski	Filz svilen ali Hahr		80—100

VELIKA IZBIRA vseh vseh vrst modnih kap za dame in otroke. Nogavice, predpasnike za ženske in otroške igračke itd. — **Prevzame se v popravilo vse vrste damskih klobukov.** Cena od 10 Din naprej.

se priporoča A. Király trgovina s klobuki, perilom in galanterijo

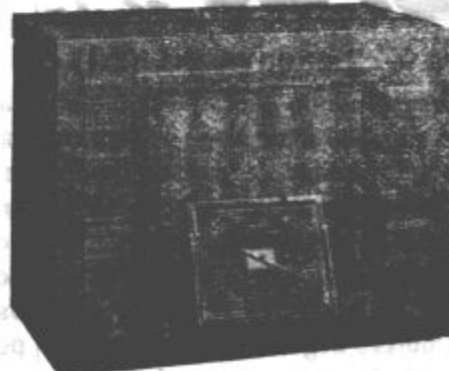
Murska Sobota — Glavni trg.

DOBRO BLAGO! NIZKE CENE! SOLIDNA POSTREŽBA!

NA ZNANJE!

Cenjenemu občinstvu naznanjam, da sem svojo trgovino s kolesi in šivalnimi stroji povečal ter imam od sedaj naprej v zalogi RADIO-APARATE vodečih svetovnih znamk kakor:

SCHAUB
BLAUPUNKT
KÖRTING
ZERTING
STANDARD
MINERVA
TELEFUNKEN

RITUPER ALOJZ

trgovina z radio-aparati, dvokolesi in šivalnimi stroji
MURSKA SOBOTA.